

jak również w tych przypadkach, gdy wymiar według dotychczasowych postanowień dokonany został.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*

678.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 26 sierpnia 1927 r.

w sprawie przymusowego wycofywania z zagrożonych obszarów Państwa ludności i mienia.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. № 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. W czasie wojny, w wypadku ogłoszenia mobilizacji, lub gdy wymaga tego interes obrony Państwa, władze państwowe mogą zarządzić przymusowe wycofanie mienia z zagrożonych obszarów Państwa.

Przymusowemu wycofaniu podlega wszelkie mienie, stanowiące własność osób prywatnych (fizycznych i prawnych) i osób prawnych o charakterze publicznym, o ile mienie to przedstawia szczególną wartość dla Państwa, przede wszystkim z punktu widzenia obrony Państwa.

Art. 2. Przymusowe wycofanie mienia z oznaczeniem obszaru zarządza oraz rodzaj mienia, podlegającego wycofaniu, określa:

1) w czasie wojny — Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami, w miejscowościach zaś, należących do obszaru wojennego, — Naczelnny Wódz lub upoważnione przez niego władze;

2) w wypadku ogłoszenia mobilizacji albo w interesie obrony Państwa — Rada Ministrów na wniosek Ministra Spraw Wojskowych.

Art. 3. Przymusowemu wycofaniu podlega również ludność, jednak tylko z miejscowości, objętych bezpośrednimi działaniami wojennymi, oraz w zakresie niezbędnym dla sprawnego przeprowadzenia tych działań.

Wycofanie ludności zarządza oraz zakres tego wycofania określa Naczelnny Wódz lub upoważnione przez niego władze, przyczem ludności, podlegającej przymusowemu wycofaniu, ma być w miarę możliwości udostępnione zabranie ze sobą przedewszystkiem inwentarza żywego oraz niezbędnych produktów żywnościowych.

Art. 4. Władze wojskowe lub inne upoważnione przez nie władze państwowe mogą zarządzić zniszczenie mienia, podlegającego przymusowemu wycofaniu, jeżeli wywiezienie tego mienia we właściwym czasie okaże się niemożliwe, a mienie to mogłoby być wyzyskane przez nieprzyjaciela dla celów wojennych.

Art. 5. Dla celów przymusowego wycofania oraz powrotu dostarcza Państwo niezbędnej ilości środków transportowych oraz zapewnia tymczasowe umieszczenie wycofanego mienia i tymczasowe umieszczenie oraz utrzymanie wycofanej ludności.

Art. 6. Za zniszczenie mienia w wypadku, określonym w art. 4., Skarb Państwa wypłaca odszkodowanie, ustalone przez komisje szacunkowe w postępowaniu, przewidzianem przez przepisy o rzeczowych świadczeniach wojennych. Prawo do odszkodowania ze strony Skarbu Państwa nie służy w wypadkach, gdy władza zarządziła zniszczenie mienia, którego właściciel lub osoby, działające w jego imieniu, we właściwym czasie z własnej winy nie wycofały.

Art. 7. Winny wykroczenia przeciwko przepisom niniejszego rozporządzenia lub rozporządzeń, wydanych na jego podstawie, o ile czyn nie stanowi przestępstwa, zagrożonego cięższą karą, będzie karany więzieniem do jednego roku i grzywną do czterech tysięcy złotych lub jedną z tych kar; sąd może orzec również konfiskatę mienia, które powinno być wycofane. Na obszarze, na którym obowiązuje ustawa karna z 1852 r., zamiast więzienia orzeka się karę ścisłego aresztu.

Art. 8. Wykonanie rozporządzenia niniejszego powierza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i innymi zainteresowanymi ministrami we właściwym każdemu z nich zakresie działania, a co do art. 7 — Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 9. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*

679.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 26 sierpnia 1927 r.

o odpowiedzialności Skarbu Państwa za przesyłki pocztowe, telegramy i rozmowy telefoniczne w obrocie wewnętrznym.

Na zasadzie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. № 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Skarb Państwa odpowiada za przesyłki pocztowe przyjęte do przewozu za pokwitowaniem poczty oraz za telegramy, nadane w sposób przepisany, jako też rozmowy telefoniczne, w granicach i pod warunkami określonymi niniejszym rozporządzeniem.

W razie wojny lub rozruchów może Rada Ministrów na pewien czas uchylić albo ograniczyć odpowiedzialność Skarbu Państwa za przesyłki pocztowe na całym obszarze Państwa lub na jego części.

Art. 2. W szczególności Skarb Państwa odpowiada:

1) za polecane przesyłki listowe—w razie zaginięcia tych przesyłek;

2) za listy z podaną wartością, paczki z podaną wartością, paczki bez podanej wartości, bagaże podróży, korzystających z przewozu pocztowymi środkami komunikacyjnymi—w razie zaginięcia tych przesyłek lub w razie ubytku albo uszkodzenia zawartości tych przesyłek;

3) za kwoty, przesłane przekazami pocztowymi i telegraficznymi, oraz za wpłaty lub wypłaty na rachunek Pocztovej Kasy Oszczędności;

4) za kwoty, przyjęte tytułem pobrania;

5) za kwoty, przyjęte tytułem zlecenia;

6) za telegramy i rozmowy telefoniczne.

Odpowiedzialność Skarbu Państwa za inne przedmioty, które w przyszłości będą dopuszczone do transportu pocztowego na podstawie art. 6 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. № 58, poz. 584), określi rozporządzenie Ministra Poczty i Telegrafów.

Art. 3. Za zaginioną poleconą przesyłkę listową wypłaca się bez względu na jej istotną wartość odszkodowanie, równające się 50-ciokrotnej należności za polecenie.

Art. 4. W razie zaginięcia listów wartościowych lub paczek z podaną wartością wypłaca się tytułem odszkodowania zwyczajną wartość, jaką zaginione przedmioty miały w czasie i miejscu nadania, a w razie ich ubytku lub uszkodzenia, kwotę równającą się rzeczywiście poniesionej szkodzi, obliczonej według tej zwyczajnej wartości.

Za zaginione papiery wartościowe, opiewające na okaziciela, wypłaca się najwyżej wartość, jaką miały w handlu (wartość giełdową) w dniu przyjęcia do przewozu, i tylko pod warunkiem, że wszelkie prawa z papieru na okaziciela przeniesione zostaną w sposób wymagany ustawą na Skarb Państwa, a zarazem, że przez dostarczenie potrzebnych danych (podanie znamion, wręczenie dowodów i t. p.) zostanie Skarbowi Państwa umożliwione wdrożenie postępowania celem ich unieważnienia. Wartość handlową (giełdową) zaginionego papieru wartościowego ma udowodnić uprawniony do żądania odszkodowania.

Przy innych papierach wartościowych i przy dokumentach innego rodzaju (książeczki wkładkowe, weksle, skrypty dłużne i t. p.) zwraca się tylko koszty, które trzeba było ponieść dla uzyskania nowego egzemplarza lub dla usunięcia przeszłości, które powstały przy ściągnięciu pretensji z powodu braku dotyczącego papieru lub dokumentu. Jeżeli uzyskanie nowego egzemplarza jest bez winy ze strony uprawnionego do odszkodowania niemożliwe, wynagradza się szkodę rzeczywiście poniesioną.

We wszystkich powyższych wypadkach odszkodowanie nie może być wyższe, jak wartość, podana przez nadawcę na przesyłce.

Art. 5. Za zaginione paczki bez podanej wartości wypłaca się tytułem odszkodowania zwyczajną wartość, jaką zaginione przedmioty miały w czasie i w miejscu nadania, a w razie ich ubytku lub uszkodzenia kwotę, równającą się rzeczywiście poniesionej szkodzi, obliczonej według tej zwyczajnej wartości. Odszkodowanie jednak za zaginięcie, ubytek lub uszkodzenie nie może być wyższe, jak iloczyn pięciokrotnej najniższej taryfowej opłaty od wagi pacz-